BOOK POST

LM 551
Mr. K. Suryanarayana Rao
Advocate
No. 2305, 21st Cross
Banashankari 2nd Stage
Bengaluru 560 070

LAW COMMUNIQUE
Its Unique

August 2020 to October 2020

32 st year of publication

EDITORIAL

Dear readers, it is a pleasure to be back with this issue of the Communique and Samvada after a long break due to the Covid 19 pandemic. We now have an Editorial Team comprising of Mr. S. Vivekananda, Mr. H.R. Showri, Mr. Srikanth K. Patil, Mr. Jagadish and Ms. Mamatha Roy. Lahari Advocates Forum expresses its deep gratitude to Mr. Aravind Neglur for the yeoman service rendered by him as editor of Communiqué and Samvada for over a decade. Mr. Neglur has been instrumental in converting the Samvada from a 2 page pullout to a 4 page newsletter and in making Communique a registered newspaper. The phenomenal research, qualitative writings and professional editing have made Communiqué and Samvada much sought after within the advocate fraternity. Mr. Neglur has indeed set a high standard for the editorial team to emulate and carry forward. Mr. Neglur has also been instrumental in getting all the issues of the Communique and Samvada from their very first issue till those published till June 2018, digitized and stored in CD form for easy access for generations to come. Henceforth, the Communique and Samvada will be published as quarterlies. We look forward to feed back and suggestions from our readers and their encouragement and support in continuing this endeavour.

-Editorial Team

ADOPTION OF TECHNOLOGY IN THE LEGAL PROFESSION DURING THE PANDEMIC

-Mamatha Roy, Advocate

Though courts were upgrading themselves to stay abreast with the ever changing Information Technology, it appeared that the legal profession was not very convinced to depend entirely on the internet/Ethernet for its functioning. Heavy reliance was placed on physical filing and physical appearance with reluctance to deviate from the established practices. This needless to say has been time consuming; spending hours in court halls, standing in ever growing queues at filing counters, etc., which have all contributed towards avoidable extra burden for advocates.

Litigants are reluctant to appear before the court given the fact that courts being burdened with huge number of cases, it is practically impossible to hear every litigant each time he or she comes to court. Taking advantage of this situation, there have been litigants who initiate legal action only with the intension to harass the opposite side or to buy time to achieve their purpose. There are innocent litigants who come to court hoping to get redressal or relief of some sort which is ever elusive to them. It is an easy

▶▶2

A Centennial Tribute

V SudhishPai Advocate, Bengaluru

Justice D.M. Chandrashekhar, a former Chief Justice of Allahabad and Karnataka High Courts evokes feelings of reverence and brings to mind a gentle stalwart in every sense on whom everything sat lightly. He was a great judge and a great man, approximating to an ideal. It is in the fitness of things that we remember and pay tribute to him on his birth centenary and record our gratitude for such a noble and exemplary life. It is an occasion for celebration, remembrance and introspection.

Born on September 26, 1920, he had his education at Tiptur, Bangalore, Bombay and Varanasi and joined the legal profession in 1946. His preparation for a case was always thorough and his arguments were succinct and objective. He was held in high esteem by judges and advocates. He was Government Pleader and Assistant Advocate General before he was appointed a High Court Judge in September 1963 and then began a glorious judicial career. In July 1976, at the height of the spurious Emergency he was transferred to the Allahabad High Court. In May 1977 he was appointed Chief Justice of Allahabad High Court. He declined judgeship of the Supreme Court in 1977. He was transferred back to the Karnataka High Court as Chief Justice in March 1978 and retired as such in September 1982. These bare details hardly reveal his qualities as a judge and a man.

His judicial tenure was marked by a sound knowledge of law, a true sense of justice tempered with mercy, sturdy uprightness, staunch

▶▶2

News, articles and other writes up published in this News Magazine are the intellectual property of the News Magazine. Any form of reproduction thereof by any one without the written consent of the Editor would amount to violation of the provisions of the Copy Right Act, 1957. -Ed.

BOOK POST

ADOPTION OF TECHNOLOGY IN THE LEGAL PROFESSION DURING THE PANDEMIC

to say "it's your case, so you have to bare it." True, the litigants have to show interest, work and co-operate with the judiciary to achieve their needs, but that does not mitigate their sufferings. In many cases, the litigant had to travel from different cities to appear before a court in order lead evidence, explore opportunities to settle the matter through court assisted mediation and so on,

Adoption of information technology by courts was restricted to checking missed hearing dates, get some clarity on the court orders, access judgements and witness depositions. It helped in providing transparency and ready access to the litigants as well. Though video conferencing had been an option, it was being used sparingly.

We should sincerely thank the pandemic for making adaptation to technology a necessity rather than a luxury. The lockdown and uncertainty of a vaccine in the near future has opened up several arenas to the use of technology in courts. If Courts had not taken timely steps to adopt technology, avoiding physical contact and to maintaining social distance would have become a distant dream. Adoption of technology has enhanced the efficacy of the courts manifold.

E-filing and online hearing are now a reality, the convenience of which cannot be expressed in mere words. Efficient processes facilitating e-filing ensures avoidance of long queues. Conversion of documents into PDF format was initially tricky for those who were not well acquainted with the technology but thanks to readily available tools on the internet, it did not take long for the 'not so techno savvy' people to become pros at it. Court hearings through video conferencing have ensured non closure of courts. This has also filtered unwanted litigations as only matters of genuine urgency are taken up. A well defined process is in place, for example, now advocates need to narrate the urgency in the emails along with the memo for posting or the advancement application ensuring against mechanically filing such memos or applications. This screening process has ensured that both advocates and courts focus on matters which are of absolute importance and thus has assisted speedy redressal of grievances. This is not only ensured quick adjudication of matters but has also helped the legal fraternity to propel settlements through online mediation and Lok Adalaths. Litigants who do not reside within the jurisdiction of the court or who have migrated back to their native place due to the pandemic are now able to appear online and come to an amicable settlement. The option of recording such video conferences reduces the chances of challenging the settlement in the absence of physical signatures. Geographical boundaries are a thing of the past as one can now appear in any court throughout the country without stepping out of one's office, thanks to the online mechanism.

Adoption of technology has been a boon to senior members of both the Bench and the Bar, protecting them from contracting the virus. The option of sitting n the secure environment of one's office without the worry of contracting the infection is nothing less than a boon to everyone involved.

With various courts being situated at different venues, commuting between the courts is quite a nightmare, thanks to traffic! Online appearance enables one to manage appearances in various courts effortlessly, saving precious time and energy. To quote a personal experience, recently I had filed a petition seeking anticipatory bail wherein I had also sought for interim bail. It was a crucial case as one of the Petitioners was a woman with a lap baby and chances of arrest were imminent. The matter was listed for first time hearing and incidentally the said date coincided with Bharath Bandh and all roads were blocked. Previously this would have caused me to miss the hearing and lose the only opportunity to get interim bail. However, with the present set up, I was able to request for a video conference through email. This would have not been possible if we had not adapted to the technology. Incidentally, adoption of technology has also resulted in cost cutting as well.

Apart from court contexts, technology has made its presence felt in other areas pertaining to the legal profession too. Webinar is a recently coined term for seminars, discussions and even meetings happening online. This was a closed concept used mostly by the corporate sector and the legal fraternity never had exploited this avenue. The pandemic has exposed the legal fraternity to the benefits of such webinars. Advocates, lawyers and law students have been able to benefit from the knowledge and experience of renowned members of the Bar and the Bench and of jurists with every conceivable subject of law being discussed through such webinars. Such webinars have effectively removed the boredom of lockdown.

During the lockdown one thing everyone had on their hands was time. Again, internet has been a savior. Twitter, WhatsApp and other similar social media platforms have become indispensible and effective tools in sharing information ranging from SOPs to judgements, notices, treatises and even forgotten precedents, all accessed from within the confines of our homes. These social media platforms have kept all of us abreast with the happenings within the legal fraternity as also around the world.

On a lighter note, when I recall my enrollment day I can still feel the excitement I experienced when I reached State Bar Council at about 8 am, the first time I wore the Band. However, I could feel the excitement lowering with every passing minute waiting for 'the' moment and by 5 pm without lunch or breakfast I had lost all enthusiasm. I just wanted to be done with enrollment and head home and have some food!! However, once my number got closer the enthusiasm returned and when I got my certificate of enrollment (at around 8.30 pm) was supremely happy for two reasons - one, I was an Advocate from that day onwards and two, I didn't have to stand in that over crowed room anymore! The batch that got enrolled this year in my opinion should seriously thank their stars for having such good fortune of getting enrolled online! All one had to do was log into the State Bar Council's website with email address and phone number, enter relevant details and wait for the invitation to the meeting and during the meeting answer few questions and voila you are enrolled! One must applaud the appropriate and timely adaptation to online enrolment by the KSBC. If this step was not taken, situation would have gone two ways, either this batch would have had to wait till invention of the vaccine to get enrolled or would have had to risk exposure to Covid-19 by physically standing around for long hours to get enrolled.

To conclude, though technology has not been an alien concept to the Bench and the Bar, the same was not used to its fullest potential until the advent of Covid-19. It was not until the announcement of the virus being a pandemic that we did explore the options of full-fledged application of technology in the legal profession. True to their core principles, the legal fraternity and the judiciary have adapted to the need of the hour, ensuring smooth functioning of the justice dispensation system.

ಲಹರಿ ಸಂವಾದ

ಶ್ರೀ ಶಾರ್ವರಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಭಾದ್ರಪದ ಆಶ್ವಯುಜ,
ಅಧಿಕ ಆಶ್ವಯುಜ – ನಿಜಾಶ್ವಯುಜ ಮಾಸ

ಪುಟ ೧: ತಿಂಗಳ ಸುದ್ದಿ
ಪುಟ ೨: ಸುದ್ದಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಅಂಗಳದಿಂದ
ಪುಟ ೩: ಸುದ್ದಿ, ಪ್ರಚಲಿತ ಪುಟ ೪: ಸುದ್ದಿ,

ಸಮಸ್ತ ಜನತೆಗೆ ದೀಪಾವಳಿ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ದಿನಾಂಕ: 13-7-2020 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಕಲಂ 63, 79ಎ, 79ಬಿ ಮತ್ತು 79ಸಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಲಂ 80, 81, ಮತ್ತು 104ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕಲಂ 109 ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

(1) ಕಲಂ 63ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬ ಅಥವಾ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಹೊಂದಬಹುದಾದ ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ವಿಧಾನಸಭೆ ಕಲಾಪದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇನ್ನು ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಲಂ 63 ನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

(2) (ಎ) ಕಲಂ 79ಎ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬದ ಅಥವಾ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಕೃಷಿಯೇತರ-ವರಮಾನ, ಸರಾಸರಿ ಇಂದಿನ 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ ಮೀರದಂತಿರಬಾರದೆಂದು ಇತ್ತು.

(ಬಿ) ಜಮೀನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರವು ಕಲಂ 79ಎ ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಹ ವ್ಯವಹಾರ ಅಸಿಂಧುವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು.

(3) (ಎ) ಕಲಂ 79ಬಿ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ; ಸಹಕಾರ ಸಂಘ, ದತ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು; ಯಾವುದೇ ಕಂಪನಿ ಕಲಂ 63(7) ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಬಿ) ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್‌ರವರಿಗೆ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್‌ರವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ, ಅಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

(4) ಕಲಂ 79ಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಂ 79ಎ ಮತ್ತು 79ಬಿ ಪ್ರಕಾರ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೃಷಿ ಜಮೀನು ಇರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸದಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್‌ರವರು ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ದಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಆದೇಶ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು.

(5) ಈ ಮೂರು ಕಲಂಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕುಟುಂಬ, ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಕೃಷಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ವ್ಯವಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನಿನ ಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಂ 63, 64 ಮತ್ತು ಕಲಂ 80(1) ಕರಾರುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲ.

(6) (ಎ) ಕಲಂ 80ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯೇತರರಿಗೆ ಕಲಂ 63 ಅಥವಾ 64 ರ ಪ್ರಕಾರ ಭೂಮಿ ಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಲಂ 79ಎ ಮತ್ತು 79ಬಿ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ದಾನ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ,ಬದಲಿ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಮತ್ತು ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದಾಗಲೀ, ಸ್ವಾಧೀನ ಭೋಗ್ಯ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ನಿಶಿದ್ಧವಿತ್ತು. ಮತ್ತು ಈ ನಿಶಿದ್ಧವು ಕಲಂ 77 ಪ್ರಕಾರ ಮಂಜೂರಿಯಾದ ಜಮೀನಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ – ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಎ ದರ್ಜೆಯ (ಕ್ಲಾಸ್) ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ಕೃಷಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜಮೀನು ಕಲಂ 63 ಮತ್ತು 64 ರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಕ್ಕೆ ಮೀರಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಾರಾಟ ನಿಶಿದ್ಧವಿದೆ. ಮಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ನಿಶಿದ್ಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ, ಕೃಷಿಕನಲ್ಲದವನು ಕೃಷಿ ಜಮೀನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಆದರೆ 'ಎ' ದರ್ಜೆಯ ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೃಷಿಗಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕಲಂ 80ಎ ನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅದೇನೆಂದರೆ ಜಮೀನು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅನುಭವ ಹೊಂದಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸಡಿಸಲಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಭೂ ಮಂಜೂರಾದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಸ್‌ಸಿ/ಎಸ್‌ಟಿ (ಪಿಟಿಸಿಎಲ್) 1978 ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ನಿಷೇದವಿರುವ ತನಕ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಲಂ 81ರ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಕಲಂ 79ಎ ಮತ್ತು 79 ಬಿ ಮತ್ತು 80 ಅಡ್ಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಂ 79ಎ ಮತ್ತು 79 ಬಿ ತೆಗೆದಿರುವದರಿಂದ ಕಲಂ 80, 81, 104, 109ನ್ನು ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲಂ 81ಕ್ಕೆ 1ಎ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಂ 81(1) (ಎ) ಮತ್ತು (ಬಿ) ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಭೋಗ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇದಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨೦ನೇ ವರ್ಷದ ಪ್ರಕಟಣೆ

ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲಗಳು :

(1) ಕೃಷಿಕನಿಗೆ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ / ಮಾರಾಟವನ್ನು ಕೃಷಿಕರಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮಾಡಲು ಇದ್ದ ಅಡೆ ತಡೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ತನ್ನ ಜಮೀನನ್ನು ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

(2) ಕೃಷಿಕನಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಕೃಷಿಯೇತರ ವರಮಾನ ಸರ್ಕಾರ ನಿಗಧಿಪಡಿಸಿದ ವರಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದ ಕಾರಣ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಖರೀದಿಗೆ ತಯಾರಿದ್ದರೂ ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾನೂನು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿದ್ದು ದೇಶದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು.

(9) ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು :

(ಎ) "ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ" ಎಂಬ ಭೂ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನ ಆಶಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಬಹುದು.

(ಬಿ) ಮೊದಲೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಕರಲ್ಲದವರು, ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು, ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು, ದೇಶದ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ವಲಯಗಳು ಕೊಂಡು ರೈತನನ್ನು ಜಮೀನುರಹಿತರು ಮತ್ತು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿಸುವ ಅನುಮಾನವಿದೆ.

(ಸಿ) ಕೃಷಿಕರಲ್ಲದವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯದೆ ಖಾಲಿ ಬಿಡಬಹುದು. ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಲು, ಅದರಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಎಲ್ಲ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಆವರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಕೃಷಿಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಆವರಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಇದು ನಮ್ಮ "ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ" ನಿಲುವಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಬಹುದು.

(10) ಕಾನೂನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 245ರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ 7ರ ಎಂಟ್ರಿ 18ರ ಪ್ರಕಾರ

▶▶೩

ಲಹರಿ ಕಮ್ಯುನಿಕ್ ಮತ್ತು ಲಹರಿ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪಾದಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯ ವಿನಃ ಲೇಖನ, ಬರಹಗಳ ಪುನರ್‌ಮುದ್ರಣವು ಕೃತಿಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ, ೧೯೫೭ರ ಉಪಬಂಧಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.
–ಸಂ.

ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವ್ಯಾಧಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ: ಆನ್-ಲೈನ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಶಾಶ್ವತ

'ಆನ್-ಲೈನ್ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಒಡಿಆರ್)ಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಭಾರತೀಯ ಕಾನೂನುವಲಯದಲ್ಲಿ 2020ರ ಮಾರ್ಚ್‌ವರೆಗೂ ಕೇಳಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಡಿಆರ್ ಅನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಾಗಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಾವು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಿದೆ. ಒಡಿಆರ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಫಲಾನುಭವಿಯೆಂದರೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನ (ಎಡಿಆರ್) ಆಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಒಡಿಆರ್ ಮತ್ತು ಎಡಿಆರ್‌ನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕಾರ್ಯ ವಿಧನದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಹಬಾಳ್ವೆಯಿದ್ದು. ಪರಸ್ಪರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ UNCITRAL ನೀತಿ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಮಕ್‌ಗಳು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಡಿಆರ್‌ನ ಅಳವಡಿಕೆಯು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಮನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದಲ್ಲದೆ. ಒಡಿಆರ್‌ನ ಸ್ವೀಕಾರ್ಹತೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವ್ಯಾಜ ಇತ್ಯರ್ಥದ ಸಮಯ, ಸ್ಥಳ, ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರವಾಗಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ವಿತರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅಗ್ಗ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಾರರು, ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳಿಸುವವರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಂತರವು ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಒಡಿಆರ್‌ಗೆ ಅನುಕುಲಕರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗುವ ಸಣ್ಣ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಬಗೆ ಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ವಿವಾದಗಳು ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಡಿಮೆ ಮೌಲ್ಯದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ NI ಆಕ್ಟ್, ಕಲಂ 138 ಮತ್ತು ಅಪಘಾತ ವಿಮೆಯಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಒಡಿಆರ್‌ನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಳ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ATM ಯಂತ್ರ ಬಳಕೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಾವತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಡಿಜಿಟಲೀಕೃತ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿವೆ.

ಒಡಿಆರ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಜಾ ದಿನಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ವಾರದ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ (24x7) ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಖಾಸಗೀಕರಣಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಇಡುತ್ತಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸಲಾದ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಏಳು ತಿಂಗಳ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ವ್ಯಾಧಿಯು ನಮ್ಮ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದೆ; ನಾವು ಒಡಿಆರ್ ಅನ್ನು ತೆರೆದ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುವ ಸಮಯ. ಈಗ ಬಂದಿದೆ.

ಪ್ರಶಾಂತ್ ಚಂದ್ರ ಎಸ್. ಎನ್.
ವಕೀಲರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆದಾರರು

ಅಣೀಮಾಂಡವ್ಯ

ವೈಶಂಪಾಯನನು ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಯಿದು. ಮಹಾತ್ಮನಾದ ವಿದುರನ ಜನನದ ಕಾರಣವನ್ನಿದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾಂಡವ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ತಾಪಸನೊಬ್ಬನಿದ್ದನು. ಅವನು ಅನೇಕ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದ್ದನು. ಮತ್ತು ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರವೊಂದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಒಂದು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೈಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಮೌನವ್ರತವನ್ನವಲಂಬಿಸಿ ತಪೋನಿರತನಾಗಿದ್ದನು. ಮೌನವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಬೇಕು. ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಮೌನವಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಅದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮನನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಮೌನಿಯಾಗಿ ಮಾಂಡವ್ಯನು ನಿಂತಿದ್ದಾಗ, ಅದೆಲ್ಲಿಯೋ ಧನವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ್ದ ಕಳ್ಳರು ಅವನ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಕ್ಕರು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಡಗಿಕೊಂಡರು. ಅವರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿದ ರಾಜದೂತರು ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದರು ಮೌನದಿಂದಿದ್ದ ಮುನಿಯನ್ನು "ಕಳ್ಳರು ಎತ್ತ ಹೋದರು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಮಾಂಡವ್ಯನು ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದನು. ದೂತರು ಆಶ್ರಮವನ್ನೆಲ್ಲ ಶೋಧಿಸಿ ಕಳ್ಳರನ್ನೂ ಕಳುವಾಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಹಿಡಿದರು. ಮುನಿಯನ್ನೂ ಕಳ್ಳನೆಂದೇ ಭ್ರಮಿಸಿ ಕಳ್ಳರ ಜೊತೆ ಅವನನ್ನೂ ರಾಜನ ಬಳಿ ಕರೆದೊಯ್ದರು.

ರಾಜನು ಋಷಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷೆಯೇ ಇವನಿಗೂ ಒದಗಿತು. ರಾಜನ ಸೇವಕರು ಕಳ್ಳರೊಂದಿಗೆ ಮಾಂಡವ್ಯನನ್ನೂ ಶೂಲಕ್ಕೇರಿಸಿದರು. ಅಮರಣಾಂತ ಶೂಲದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಶೂಲಕ್ಕೆ ಘೋಣಿಸಿದ್ದ ಕಳ್ಳರೆಲ್ಲರೂ ನೋವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸತ್ತರು. ಮಾಂಡವ್ಯನು ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶೂಲದ ನೋವಿದ್ದರೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಭಗವದ್ಧ್ಯಾನ ತತ್ಪರನಾಗಿದ್ದನು.

ಆಪತ್ತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ ಮುನಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಇತರ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲ ಪಕ್ಷಿಯ ರೂಪದಿಂದ ಮಾಂಡವ್ಯನ ಬಳಿ ಬಂದರು. ಶೂಲದಲ್ಲಿರುವಾಗಲೂ ತಪೋಮಗ್ನನಾದ ಮಾಂಡವ್ಯನನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಇಂಥಹ ಮಹಾತ್ಮನಿಗೆ ಎಂಥಹ ದುಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು ಎಂದು ಸಂಕಟವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಮಾಂಡವ್ಯನೊಡನೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು.

"ಮಹಾತ್ಮ! ನೀನು ಈ ಶೂಲದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ನೋವನ್ನನ್ನುಭವಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು? "ನಾನು ಯಾರಲ್ಲೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಯಾರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹೀಗೇಕೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ". ಎಂದು ಮಾಂಡವ್ಯನು ಉತ್ತರಿಸಿದನು. ಬಹಳ ದಿನಗಳ ನಂತರವೂ ಶೂಲದಲ್ಲಿ ಮರಣಿಸದೇ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಸೇವಕರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಭಯವೂ ಉಂಟಾಯಿತು. ರಾಜನಿಗೆ ವರದಿಮಾಡಿದರು. ರಾಜನು ಅವನು ಮಹರ್ಷಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಊಹಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಜೊತೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದನು. ಮುನಿಯನ್ನು ಮಾಂಡವ್ಯನೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದನು. ತಿಳಿಯದೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ ಘೋರ ಅಪಚಾರವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ಮಾಂಡವ್ಯನು ಆತನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದನು. ಮುನಿಯನ್ನು ಶೂಲದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅದರ ತುದಿಯು ಮುರಿದು ಅವನ ಶರೀರದಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿತು. ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಮುನಿಯಾದರೋ ಶರೀರದಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಹೋದ ಆ ಶೂಲದ ತುದಿಗೆ ಹೂ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಗುಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆದನು.

ಶರೀರತ್ಯಾಗಾನಂತರ ಧರ್ಮದೇವತೆಯ ಬಳಿ ಮಾಂಡವ್ಯನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. "ದೇವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸಲು ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ಯಾವುದೆಂದು ಎಷ್ಟು ಯೋಚಿಸಿದರೂ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ನನ್ನಿಂದೇನಾದರೂ ಪಾಪಕಾರ್ಯವು ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸು."

ಧರ್ಮದೇವತೆಯು ಮಾತನಾಡಿದನು, " ಮುನಿವರ್ಯ! ನೀನು ನಿನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೀಟವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿ ಹಿಂಸೆಮಾಡಿದ್ದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನನುಭವಿಸಿದೆ. ಮಹರ್ಷಿ ಸ್ವಲ್ಪದಾನವೂ ಅಮಿತವಾದ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ತರುವಂತೆ, ಕಿಂಚಿತ್ಪಾಪವೂ ಅಧಿಕ ದುಃಖವನ್ನೇ ತರುವುದು'.

ಮಾಂಡವ್ಯನು ನೊಂದು ನುಡಿದನು. "ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ಪಾಪವಲ್ಲ. ಬಾಲಕನಿಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥದ ಜ್ಞಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ ತಪ್ಪು ಸರಿಗಳ ನಿಶ್ಚಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪಾಪವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷೆಯ ಮಾತೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ವಯಸ್ಸು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ತಪ್ಪಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಾಪ ಬರುವುದು. ಯಮದೇವ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ನನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಶೂದ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟು".

ಹೀಗೆ ಮಾಂಡವ್ಯನಿಂದ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತನಾದ ಧರ್ಮದೇವತೆಯು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ವಿದುರನಾಗಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಪಾಂಡುವಿನ ಸಹೋದರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ. ಮಾಂಡವ್ಯನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಶೂಲದ ತುದಿಯು ಉಳಿದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಣೀಮಾಂಡವ್ಯನೆಂದೇ ಖ್ಯಾತನಾದ. ಬಾಲಾಪರಾಧವು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಯಮವು ಈ ಮಹಾತ್ಮನಿಂದಲೇ ಬಂದದ್ದು.

ಮಹಾಭಾರತದ ನೂರು ಕಥೆಗಳು, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ,
ಗಿರಿನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು

"ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನಿಂದಾಗಿರುವ ಲಾಭವೇನು?"

ಎಂದಿನಿಂದಲೋ ಮಹಿಳೆಯರದಾಗಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದ, ಕುಟುಂಬದ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು, 2005ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರದಾಗಿದ್ದ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕನ್ನು, 'ಮಹಿಳೆಯರದ್ದೂ ಆದ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು' ಎಂದು ಕಟ್ಟಕಡೆಯದಾಗಿ ಖಡಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನೆಲದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತನ್ನ ತಾರೀಖು 11/8/2020 ರ ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ವಿರುದ್ಧ ರಾಕೇಶ ಶರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಇತರರು 2020 (2) ಏಚಿಡಿ .ಐ.ಖ.161 (ಖಅ) : 2020 ಖ.ಅ.ಅ ಔಟಿಟಿಟುಟಿಜ 641ಪ್ರಕರಣದ ಮಹತ್ತರವಾದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು, ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವ ಒಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಕಾರಣರಲ್ಲ. ನಾವು ಮಗಳಾಗಿಯೋ ಮಗನಾಗಿಯೋ ಹುಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾತ್ರವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಿಂಗಾಧಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ , ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? . ಹೀಗೆ ದಶಕಗಳಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ತೀರ್ಪು ಉತ್ತರ ನೀಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. "ನೀನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ನಾನೂ ಸಹ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್/ ಅಂಂಚಿಡಿಛಿಜಟಿಜಡಿ /ದಾಯಾದಿ/ಹಿಸ್ಸೇದಾರರು. ನಿನಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಮಗಳಾದ ನನಗೂ ಇವೆ" ಎನ್ನುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೂಗನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಯಲದ ತ್ರಿಸದಸ್ಯ ಪೀಠದ ಈ ತೀರ್ಪು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದಿದೆ. ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ಥಾನಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಗಂಡು ಮಗನೂ ಬೇರೆ ಎನ್ನುವ ಬೇಧ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಅಂಶ. ಲಿಂಗಾಧಾರಿತ ಬೇಧಭಾವಗಳು ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಲಗಲು ಈ ತೀರ್ಪು ಸರಿಯಾದ ಬುನಾದಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಿದೆ. '

ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರಣಮಾತ್ರದಿಂದ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನೇ ಹತ್ತದೇ ತಮಗೇನಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ತನ್ನ ಸಹೋದರರನ್ನು ಅಂಗಲಾಚಿ, ಅವರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಾಗದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಸತ್ತವರೂ, ಏನನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಬಿಡಿಗಾಸನ್ನು , ಅಥವಾ ನೂರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಸಹೋದರರಿಂದ ಪಡೆದು ಅವರು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಸುಮ್ಮನಾದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿ, ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ , ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ತರ ವಿಷಾದನೀಯವಾದದ್ದು. " ಅವರಿಗೇನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಡವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ." ಎನ್ನುವವರು ಕೆಲವರಾದರೆ, "10 ಎಕರೆ ಭಾಗ ಬರಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ /ಎರಡು ಸೈಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ " ಎನ್ನುತ್ತಾ ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡುವವರು ಇನ್ನಿತರರು. 'ಪುರುಷರಾದ ತಾವು "ಕೊಡುವವರು" ಮಹಿಳೆಯರು ಕೈ ಒಡ್ಡಿ "ಪಡೆಯುವವರು" ಎನ್ನುವ ತಪ್ಪು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ದೂರವಾಗಿ, 'ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳೂ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯರ/ ಇತರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕಾನೂನಿ ಭಾಗವನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದು ಅವರ ಸ್ವತ್ತು. ಒಂದುವೇಳೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೋ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನಲು ನಾವು ಯಾರು ? ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದವರು ನಾವು.' ಎನ್ನುವ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಬರಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪೇ ಬರಬೇಕಾಯಿತು. ಧರ್ಮ ಕರ್ಮದ ಮೂಲಕವೇ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದ್ದನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲದ ತೀರ್ಪಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನು ತಜ್ಞರನ್ನೂ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದವು–

1.ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಹಿಂದೂ ವಾರಸಾ ಕಾಯ್ದೆಯ 2005 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ನಂತರ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ಸ್ / ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, 2005 ಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ವಿಭಾಗವಾಗಿದ್ದರೆ, 2005ರ ನಂತರ ತನಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಮಭಾಗ ಕೇಳಬಹುದೇ?

2.ಸೆಕ್ಷನ್ 6 ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಶಿಸಿ, ತಂದೆ 2005ಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಭಾಗ ಕೊಡದೇ ಉಳಿಯಬಹುದೇ?

3)ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಕುಟುಂಬದ ಇತರ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಮೌಕಿಕವಾಗಿ ವಿಭಾಗ /ಓರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಆಗಿದ್ದರೆ , ಆಗ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಮಭಾಗವನ್ನು ಕೇಳುವಂತಿಲ್ಲವೇ?

4)ಸಮಭಾಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬಯಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ 9.9.2005 ರ ದಿನಾಂಕದಂದು ಬದುಕಿದ್ದಿರಲೇಬೇಕೇ? 9.9.2005 ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯೇ ತಂದೆ ಮೃತ ಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಮಭಾಗ ಕೇಳಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ದಾವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಊರ್ಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

5)ಈವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಗ ಕೊಡುವಾಗ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನೋಷನಲ್ ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ತತ್ವವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ?

6)ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲೀ ಬಾಕೀ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಗ ನಿಷ್ಕರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

7) ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಡಿಕ್ರೀ ಆಗಿದ್ದು, ಫೈನಲ್ ಡಿಕ್ರೀ ಆಗಿರದೇ ಇದ್ದರೆ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಸಮಭಾಗವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಕಲಂ ಆರರಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇ?

8)ದತ್ತು ಪುತ್ರ /ಪುತ್ರಿಗೆ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ ನ ಸ್ಥಾನ ಲಭಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಾಯಬೇಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಲಯದ್ದೇ ಆದ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ತೀರ್ಪುಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. 1) ಪ್ರಕಾಶ ಮತ್ತು ಇತರರು ವಿರುದ್ಧ ಫುಲವತಿ ಮತ್ತು ಇತರರು (2006) 2 ಖ.ಅ.ಅ. 36 ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಸಮಭಾಗ ಪಡೆಯಲು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಯಾವಾಗ ಹುಟ್ಟಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅಂದರೆ 1956 ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಹುಟ್ಟಿದರೋ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದರೋ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಇದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ಆದದ್ದಂತೂ ನಿಜ . ಆದರೆ, ಜೊತೆಗೇ , 2005 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲು 9/9//2005ರ ತಾರೀಖಿನಂದು ಭಾಗ ಪಡೆಯ ಬಯಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿದ್ದಿರಲೇಬೇಕು ಎಂದೂ ಸಹ ಈ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿತ್ತು.

ಧನಮ್ಮ ಅಲಿಯಾಸ್ ಸುರ್ ಪುರ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿರುದ್ಧ ಅಮರ್ ಮತ್ತು ಇತರರು (2008)3 ಖ.ಅ.ಅ.343, ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಕಲಂ ಆರರಂತೆ, ತಂದೆ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಐದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಂದರೆ 2001 ರಲ್ಲಿಯೇ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ, ಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತ್ತು.

ಹಾಗೆಯೇ ಮಂಗಮ್ಮಾಳ್ ಲಿಯಾಸ ತುಳಸಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವಿರುದ್ಧ ರಾಜು ಮತ್ತು ಇತರರು (2008) 15 ಖ.ಅ.ಅ. 662 , ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ವಾರಸಾ ಕಾಯ್ದೆಯ (ತಮಿಳುನಾಡು ರಾಜ್ಯದ ತಿದ್ದುಪಡಿ)ಕಾಯ್ದೆ 1989 ರ ಮೂಲಕ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆದ ಕಲಂ 29 ಂಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಾ , ಪ್ರಕಾಶ್ ವಿರುದ್ಧ ಫುಲವತಿ (2006)2 ಖ.ಅ.ಅ.36 ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ 2005 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಲು 9/9//2005 ರ ತಾರೀಖಿನಂದು ಭಾಗ ಪಡೆಯ ಬಯಸುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಅವರ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿದ್ದಿರಲೇಬೇಕು ಎನ್ನುವದನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತ್ತು .

2005ರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಗೆ ಮುಂಚೆ , ಒಬ್ಬ ತಂದೆಗೆ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಇದ್ದಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 2005 ರ ಕಾನೂನಿಗೆ ಮುಂಚೆ 'ಕೋಪಾರ್ಸನರ್' ಎನ್ನುವುದರ ಕೆಳಗೆ ತಂದೆ ಆತನ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಆ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಮಕ್ಕಳು , ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನವರೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ 2005 ರ ಹಿಂದು ವಾರಸಾ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ 6 ರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ , ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ /ಹಿಸ್ಸೇದಾರರು/ದಾಯಾದಿ ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಭಾಗ ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿನಿತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನ ವಿಶೇಷತೆ ಏನೆಂದರೆ:–

(1) ಕೋಪಾರ್ಸನರೀ ಪ್ರಾಪರ್ಟಿ ಎಂದರೆ, ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗ ಕೇಳುವ ಒಬ್ಬ ಹಿಂದೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಆ ಆಸ್ತಿ ತನ್ನ ಮುತ್ತಜ್ಜನಿಂದ, ಅಜ್ಜನಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅಜ್ಜನಿಂದ ತಂದೆಗೆ ಬಂದಿರುವ , ಅಂದರೆ ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನ ಆಸ್ತಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿಭಾಗದ ದಾವೆ ಹಾಕಿ ಸಮಭಾಗ ಕೇಳುವಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(2) ಕಲಂ 6 (1) (ಂ) ರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಪದಗಳು "in her own right" ಮತ್ತು "in the same manner as son / ಇನ್ ದಿ ಸೇಮ್ ಮ್ಯಾನರ್ ಆಸ್ ಸನ್" , ಕಲಂ 6(1) (ಛ) ರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ " as she would have had if she had been a son" ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಶಿಸಿ, 'ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು' / right by birth / ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾನೂನು retrospective / ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬುನಾದಿ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿರುವುದು ಈ ತೀರ್ಪಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ.

ತೀರ್ಪಿನ ಒಟ್ಟಾರೆ ಅಂಶಗಳು:–

1)ತಿದ್ದುಪಡಿಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಅಂದರೆ 9/9/2005 ರಂದು ಭಾಗ ಕೇಳುವ ಮಗಳು ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ತಂದೆ ಇಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿರಲೇ

▶▶೪

ಕರ್ನಾಟಕ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷಿ ಅವಲಂಬಿತ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶೇಕಡ 85ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೈತರನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಸುದೀರ್ಘ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಂತಹ ಕೋವಿಡ್ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಆತುರವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನು ಜನರಿಗೋಸ್ಕರ, ಜನರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರಕವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಸರಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಅಂತೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಸಾದಕ ಭಾದಕಗಳನ್ನು ನಾವು ನೀವು ನೋಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸೋಣ.

ಎ.ಜಿ. ಶಿವಣ್ಣ, ವಕೀಲರು,
ಹಿಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ
ಅಡಿಷನಲ್ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಜನರಲ್.

"ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನಿಂದಾಗಿರುವ ಲಾಭವೇನು?"

೩ ▶▶ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಿರುವ ಕಲಂ 6ರಲ್ಲಿ " ಡಾಟರ್ ಆಫ್ ಎ ಲಿವಿಂಗ್ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್" / daughter of a living coparcener ಎನ್ನುವ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ.

2) ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು ನಿರ್ಧಾಯಕ ಅಂಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3)ಮಗಳು ತನ್ನ ಹಕ್ಕನ್ನು 9/9/2005 ರ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ , 9/9/2005 ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕಲಂ 6(1) ಮತ್ತು 6(5) ರ ಠಿಡಿಂತುಂ/ ಪ್ರಾವಿಸೋ ಕೆಳಗೆ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. a 20/12/2004 ರ ಹಿಂದೆ ನೋಂದಾಯಿತ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಡಿಕ್ರೀ ಮೂಲಕ ಆಗಿರುವ ವಿಭಾಗವನ್ನು, ಪರಭಾರೆಯನ್ನು, ಮರಣಶಾಸನವನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕದಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

3) ಒಬ್ಬ ಮಗಳು ತಾನಾಗಿಯೇ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು. ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ದಾವೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಬಹುದು. ತನ್ನ ಸಹೋದರರು ವಿಭಾಗ ಆಗುವಾಗಲೇ ತನ್ನ ಭಾಗ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಯಬೇಕಿಲ್ಲ.

4) ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ ಆಗಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ a 9/9/2005 ರ ನಂತರ ತೀರಿಕೊಂಡರೆ, ಆಗ inheritance /ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ /ಅನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕು survivorship /ಸರ್ವೈವರ್ಷಿಪ್/ ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಆಗಿರುವ ಕಲಂ 6(3) ರಂತೆ intestate succession/ ಇಂಟೆಸ್ಟೇಟ್ ಸಕ್ಸೆಷನ್ /ಕರುಳಿನ ಅನುಕ್ರಮ ವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಥವಾ testamentary succession / ಟೆಸ್ಟಮೆಂಟರೀ ಸಕ್ಸೆಷನ್/ಉಯಿಲು ಮಾಡಿರುವಂತೆ / ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸಿದಂತೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

5)ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೇವಲ ಮಗಳ ಹಕ್ಕು ವೃದ್ಧಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಇತರೇ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ಹಕ್ಕು ಮೊದಲಿನ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಮಗಳ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಹಕ್ಕೂ ಹಿಗ್ಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು.

6).ಹಿಂದಿನ ಹಿಂದೂ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಗಳನ್ನು coparcener/ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ /ದಾಯಾದಿ/ಹಿಸ್ಸೇದಾರರು ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಮೂಲಕ ಆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಗಳೂ ಮಗನಂತೆಯೇ coparcener/ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ /ದಾಯಾದಿ/ಹಿಸ್ಸೇದಾರರು ಎಂದು ಆಗುತ್ತಾಳೆ.

7) ಫೈನಲ್ ಡಿಕ್ರೀ ಆಗುವವರೆಗೂ , ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು , ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ, ಪ್ರಿಲಿಮಿನರೀ ಡಿಕ್ರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮಗಳಿಗೆ notional partition /ನೋಷನಲ್ ಪಾರ್ಟಿಷನ್/ಕಲ್ಪನಾ ವಿಭಾಗದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಭಾಗ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ, ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನ ನಂತರ, partition by metes and bounds /ಪಾರ್ಟಿಷನ್ ಬೈ ಮೀಟ್ಸ್ ಅಂಡ ಬೌಂಡ್ಸ್ ಆಗಿರದೇ ಇರುವಾಗ ಪ್ರಿಲಿಮಿನರೀ ಡಿಕ್ರೀಯನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಬಹುದು. .ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಸಮಭಾಗವನ್ನೇ ಫೈನಲ್ ಡಿಕ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಳಗಿನ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮ ಭಾಗ ಕೊಡದೇ ಇದ್ದು, ಆ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಅಪೀಲು ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಅಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಭಾಗ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

8)ಕಲಂ 6(5)ನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ , ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿಭಾಗದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ , 'ಓರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಷನ್' / 'ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ವಿಭಾಗ' ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ತಕರಾರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ , ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಆ ಅಂಶವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾದದು ಏನೆಂದರೆ, ಕೇವಲ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಗ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೆಂದು , 'ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಾಯಿಮಾತಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಆಗಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಆ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕದಲಿಸುವಂತಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವ ತಕರಾರರನ್ನು ಸಹೋದರರೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ., ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಾಗೆ ವಿಭಾಗ ಆಗಿದ್ದು , ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಧಾರಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ , ಹಿಂದಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗ ನೋಂದಾಯಿಸಲ್ಪಡದೇ ಇದ್ದರೂ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

9) ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲೀ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕು.

ಮುಂದೇನು ಆಗಬಹುದು?

1)ಸೋಲ್ ಸರ್ವೈವಿಂಗ್ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ ನ ಆಸ್ತಿ ಅವನ ವಯಕ್ತಿಕ ಆಸ್ತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ದತ್ತು ಪಡೆದರೆ ದತ್ತು ಪುತ್ರನೂ ಸಹ ಕೋಪಾರ್ಸನರೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿದೆ. . ಕಲಂ 6 ರಲ್ಲಿ 'ರೈಟ್ ಬೈ ಬರ್ತ' ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ದತ್ತು ಪುತ್ರಿ , ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ದಿನದಿಂದ ದತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರ ಸ್ವಂತ ಪುತ್ರಿಯೇ ಆಗುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಶಿಸಿ , ಆಕೆಯೂ ಸಹ ಕೋಪಾರ್ಸನರ್ ಆಗುತ್ತಾಳೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ದತ್ತು ಪುತ್ರಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ದಾವೆ ಹಾಕಿದರೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

2)ಕಲಂ6(5) ರ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ , ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಭಾಗ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು , ಅಥವಾ ಮುಂದೂಡಲು , ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ "ಓರಲ್ ಪಾರ್ಟಿಷನ್"/ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಅಥವಾ ಮೌಖಿಕ ವಿಭಾಗದ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿ, ವಿಭಾಗದ ದಾವೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು.

3) ಮುಂಬರುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಮಭಾಗವಿರಲಿ, ಭಾಗವೂ ಸಿಗಬಾರದೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ , ಆಸ್ತಿಗಳು ನಾಲ್ಕನೇ ತಲೆಮಾರಿನವರೆಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು, ಒಬ್ಬ ತಂದೆ ತನಗೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯಿಂದ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು (ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು) ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ಮಗನ ಮಗನಿಗೆ/ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ನೋಂದಾಯಿತ ದಾನಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ದಾನ ಅಥವಾ ವಿಲ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ದಾವೆ ಹಾಕುವ ಮುನ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಏನು?

1) ದಾವಾ ಸ್ವತ್ತು/ಗಳು ಕೋಪಾರ್ಸನರೀ ಸ್ವತ್ತು/ಗಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಆಧಾರ ಕೊಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ , ತಿದ್ದುಪಡಿಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಕೂಲ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

2) ದಾವೆ ಹಾಕುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಆಸ್ತಿಗಳು ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಗಳು, ಯಾವ ಆಸ್ತಿಗಳು ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಯಾವ ಆಸ್ತಿಗಳು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸ್ವಯಾರ್ಜಿತ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಆಸ್ತಿಗಳು, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಎದುರುದಾರರು ದಾವೆಗಳನ್ನು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3) ಒಂದು ವೇಳೆ ತನ್ನ ಮೃತ ತಂದೆಗೆ ಅವರ ತಂದೆಯಿಂದ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ತಂದೆಯ ಸ್ವಯಾರ್ಜಿತ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಾವೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದೂ ವಾರಸಾ ಕಾಯ್ದೆಯ ಕಲಂ ಆರರ ಗೋಜಿಗೇ ಹೋಗದೆ , ಕಲಂ ಎಂಟರ ಕೆಳಗೆ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಗೊಂದಲವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

"ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹಾಲೀ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬಹುದು?"

ಹಾಲೀ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಾರರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಮಾತಾಡಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಎಲ್ಲ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾಗ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವು ಆಸಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಏಳು ಬೀಳುಗಳ ಏರು ಪೇರುಗಳನ್ನು, ಭಾಗಸ್ಥರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು, ಆಸ್ತಿ ಅಂತಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸಹಮತದ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ತೆರೆ ಎಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯ್ದೆ ಬಂದ ನಂತರ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿರುವವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಲಾರದು.

ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗದೇ ಹೋದಾಗ ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನಂತೆ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಆರುತಿಂಗಳ ಒಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ತೀರ್ಮಾನ ಈ ಕಾಲಮಿತಿಯ ಒಳಗೆ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದೇ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರ ತೀರ್ಪಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು. ಆಗಲೂ ತೀರ್ಪು ಹೊರಬರದೇ ಹೋದರೆ ಮೇಲಿನ ಕೋರ್ಟಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬಹುದು.

"ವಕೀಲರು ಮಾಡಬಹುದಾದುದು ಏನು?"

ಹೊಸದಾವೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಮೊದಲು ಎದುರುದಾರರನ್ನು ವ್ಯಾಜ್ಯ ಪೂರ್ವ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪರಸ್ಪರರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿಸಿ ವಿಭಾಗ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಬಹುದು. ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವು ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪು ಎಲ್ಲದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಾರರು ಒಂದು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾದರೆ, ಅವರು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಕೋರ್ಟು ತಿರುಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ವಕೀಲರ ಘನತೆ ಗೌರವ ಗಳಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹೆಚ್ಚಬಹುದು.

ಬಾಕೀ ಇರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗೆ ವಹಿಸಲು ಪಕ್ಷಗಾರರ ಮನವೊಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇಡೀ ವಿನೀತ ಶರ್ಮಾ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸುಮಾರು 150ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಇತರ ತೀರ್ಪುಗಳು, ವಿಭಾಗದ ದಾವೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಲ್ಲ ತೀರ್ಪುಗಳ ಒಂದು ಕೈಪಿಡಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತೀರ್ಪನ್ನು ಆಸಕ್ತ ವಕೀಲರು ಓದುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನನ ಮಾಡುವುದೂ ಮುಖ್ಯ. ವಿನೀತಾ ಶರ್ಮಾ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿರುವ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿವರವಾಗಿ ಓದಿದರೆ ವಕೀಲರ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರ ವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

–ಎಸ್.ಸುಶೀಲ., ಹಿರಿಯ ವಕೀಲರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ

ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಲಹರಿ ವಕೀಲರ ವೇದಿಕೆ, ನಂ. ೮/೩೪೦, ಪ್ರಭಾತ್ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಕೆ.ಜಿ.ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೦೯
ಮುದ್ರಣ : ವೀ ಕೇ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್ & ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ನಂ. ೩೯೬, ಊಳಿಗಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಸಂಪಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು–೫೬೦ ೦೦೩ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ : aravindneglur@gmail.com
KARBIL 01707 / 10 /1/2009-TC ಸಂಪಾದಕರು : ಅರವಿಂದ ಎಂ. ನೆಗಳೂರ RNI No. KARBIL 2010/64911

A Centennial Tribute

1 ▶▶ independence, sterling integrity. He discharged the duties of his office and dispensed justice absolutely in consonance with his judicial oath. No considerations except the merits of the case ever mattered to him. As Justice Chagla said, discourtesy to the Bar is essentially evidence of weakness in the judge and while dispatch is important, dispatch at the cost of justice is a complete perversion of the judicial process. Justice Chandrashekhar was never afflicted by these ills. No lawyer felt embarrassed in his court where good law was well administered and he ever walked with a firm step holding aloft the torch of justice. He made every effort to see that right was not worsted and that wrong did not triumph. His unalloyed patience, unfailing courtesy, unfeigned humility and genuine simplicity were proverbial. All who knew him recollect with nostalgic pleasure his innate graciousness.

He was always gentle, kind and soft spoken, but he could be quite stern and unwavering in upholding the rights of the people and the independence and dignity of the judiciary. The then Chief Justice of India, Shri A.N. Ray wanted to sit in the court on the dais with the High Court judges so as to enable him to make appointments to the Supreme Court. As the senior most puisne judge of the Karnataka High Court Justice Chandrashekhar told the CJI that the High Court judges were not inviting him (CJI) or permitting him to sit with them and that if appointments were to be done by his assessing them by sitting in court they were not interested in Supreme Court judgeship. What a stellar example of independence and integrity! He held that notwithstanding the suspension of the enforcement of fundamental rights under Articles 21 and 22, the right to habeas corpus still remained. He courageously struck a blow for liberty and the rights of the citizens. That judgment resulted in his transfer to Allahabad. But it earned him the admiration and esteem of all lovers of liberty.

As a man simple in his tastes and habits and without pretence, he was free from rancour, bitterness and resentment. His life and work exemplified simple living and high thinking. He knew with Disraeli that money is not the measure of a man, but it is often the means of finding out how small he is. He was a true Gandhian. He prized most of all an untarnished soul, striving to set his own standards and values and live in the world without seeking its approval or flinching at its detraction. He was aware that the only footprints that remain on the sands of time, and are worth leaving, are the footprints that are formed and grow out of a man's competence and character, that all outward embellishments are rooted in the weakness of human nature and he never attached importance to them. He was blessed with a life partner who shared his ideas and ideals. Post retirement, Justice Chandrashekhar deeply involved himself in social service and devoted his time and energy to many a noble cause. He passed away quietly and unobtrusively as to the manner born on October 3, 2003 aged 83.

It is a sad reflection on the spirit of our times that half baked ideas reared by accident have sway and what is expedient passes for the ethical. The engulfing tides of the general decline in values and ideals in society as a whole have not turned their course and passed by any individual or institution. The crucial issue is to restore the ethical and moral dimension to our individual and public life. Sure footed time will tread out lesser figures. But he is not dead 'whose glorious mind lifts thine on high, to live in hearts we leave behind is not to die.' In an atmosphere where pursuit of the higher and nobler ideals is becoming increasingly rare, it is well for us to pause and take count of our coarser selves. He has a lesson to teach us, if we care to stop and learn; a lesson quite at variance with most that we practise and much that we profess. We owe it to ourselves to carry forward his legacy. The love and respect with which we salute his memory is a measure of his great life and, particularly, of what Tolstoy called his 'impersonal love for mankind'.

There are not many whom these beautiful words from Milton's Paradise Lost fit better:

..... unmoved,/Unshaken, unseduced, unterrified,/ His loyalty he kept, his love, his zeal,/ Nor number, nor example, with him wrought / To swerve from truth or change his constant mind.

LAWS FOR WHOM

Not for the legislators as their job is to legislate;
Nor for the policemen as they have to enforce law;
Nor for bureaucrats as they have to oversee its implementation;
Nor for judges as they are interpreters of law;
Nor for lawyers as they know loopholes of law;
Nor for politicians as they are privileged;
Nor for their kin as police look the other way;
Nor for criminals as they are ably defended by lawyers;
Nor for holy men as they are not bound by mundane laws;
Nor for diplomats are they enjoy immunity;
Alas, Law is an ass!
Who needs law anyway!!

-Satire by K. S. RAO

Jinnah's Jibe

Before independence there were judges recruited from ICS cadre and Barristers. Mohammad Ali Jinnah, who had a fairly good practice at Bombay before independence, was tired of ICS judges. In a function he gave vent to his feelings by calling the ICS judges useless. On the next day newspapers prominently carried the news. After hearing the argument of Jinnah on merit, the judge could not restrain himself from raising the question of Mr. Jinnah's remarks made about the ICS judges the previous day. Judge: Mr. Jinnah, I am surprised about your remarks about ICS judges. Jinnah: Yes, My Lord. I had Your Lordship also in my mind while making the remarks.

Source: 'Humour in Courts' Lahari publication

IN MEMORIUM

YOGA NARASIMHA

Shri. Yoga Narasimha started his law practice in Tumkur and shifted to Bangalore in 1965 and was a much loved and respected member of the Bangalore Bar. A keen academician, he taught law at the University Law College, Bangalore, Sheshadripuram College of Commerce and Hasnath College for women. Mr. Yoga Narasimha was elected for four consecutive terms to the Karnataka State Bar Council (1073-1994), served a brief stint as Government Advocate and was designated as Senior Advocate in the year 2005. He was very concerned and interested in the welfare of the younger members of the Bar and conducted many workshops for trainee judges. An expert in civil law, he was admired for his clarity of thought and expression as also for his fair and persuasive arguments. Mr. Yoga Narasimha trained many a young advocate on not just the nuances of law but also the etiquettes of the profession of which he was a role model. We lost Mr. Yoga Narasimha on 15th August 2020.

C. B. SRINIVASAN

Shri. C.B. Srinivasan started his law practice in Chikkaballapur and thereafter shifted to Bangalore to be hailed as a doyen of the Civil law. An erudite scholar, he has authored books on law and spirituality. Mr. Srinivasan refused to be designated as a Senior Advocate despite being invited as he did not want to lose the pleasure of interacting with his clients and drafting his cases with his own hands. Humble and ever ready to share his rich knowledge and experience, he chose to hang his robes at the peak of his profession to pursue his spiritual interest especially in the' Vishishta Advaita' philosophy on which he delivered lectures. A keen supporter of Lahari initiatives, he not only made generous contributions but would also attend all Lahari functions. We lost Mr. C.B. Srinivasan on 21st August 2020.

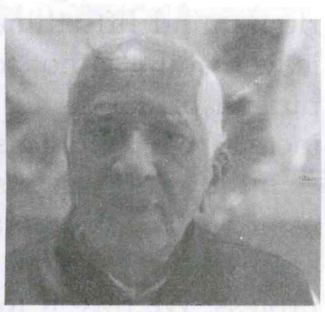

R. RAJAGOPALAN

Shri. R. Rajagopalan joined the Bar after retiring from his employment in Life Insurance Corporation of India (LIC). He was President of the LIC Officers Association. Mr. Rajagopalan specialised in Insurance and Motor Vehicles Claims cases. An ardent supporter of Lahari, Mr. Rajagopalan not only funded the publication of 8 editions of the 'Communique' but also contributed a sum of Rs. 25,000/- to create a corpus under the Lahari Law Academy to encourage authoring of law books by the members of the legal fraternity. He was the father of the famous Bollywood director Mr. Balki (Balakrishna), renowned for directing movies like Cheeni kum, Paa, etc. We lost Mr. Rajagopalan on 4th September 2020.

S. K. NAHAR

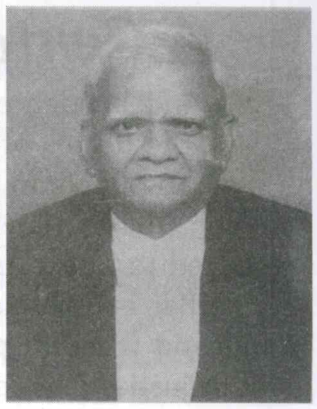

Shri S. K. Nahar was an advocate and tax consultant and founded the 'Commercial Tax Advocates Association' of which he was the founder President. He initiated the practice of organising a talk on the budget every year, as soon as the Union budget was tabled in Parliament. Mr. Nahar is fondly remembered by his friends in the Bar for being friendly and affable. We lost Mr. Nahar on 13th September 2020.

G. D. ASHWATHNARAYANA

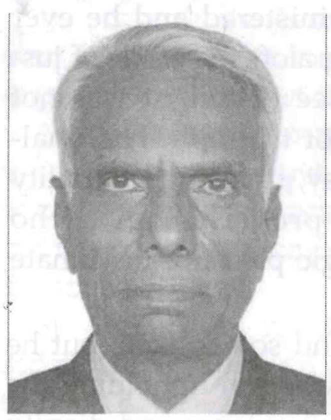

Shri. G. D. Ashwathnarayana was an active student activist and was the General Secretary of the Alumni Association of the erstwhile Government Law College, Bangalore. Mr. Ashwathnarayana joined the Bar after a stint in the Statistics Department. He handled mainly land and revenue matters and was loved for his simplicity. We lost Mr. Ashwathnarayana on 25th September 2020.

C. R. ABDUL RASHEED

Shri. C. R. Abdul Rasheed was very much loved by the Bengaluru Bar and was a Governing Council member of the Advocates Association Bangalore. Respected for his patriotic spirit, Mr. Rasheed would be at the helm of organising Independence Day and Republic Day celebrations at Mayo Hall every year. He was also very passionate about Kannada language and literature and was especially known for reciting 'vachanas.'Very warm and affable, we lost Mr. Abdul Rasheed on 13-10-2020.

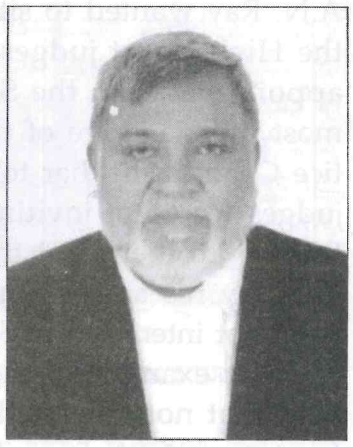

LACHMAN M. BHATIA

Shri. Lachman Bhatia will be remembered as a warm, soft spoken and kind hearted soul. His expertise was in matters relating to money lending. Mr. Bhatia was actively involved in various philanthropic activities pertaining to the Sindhi community. We lost Mr. Lachman Bhatia on 17-10-2020.

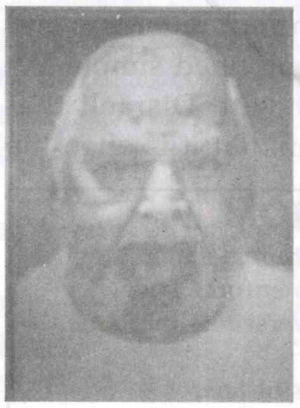

We at Lahari, fondly remember the above mentioned members of our organisation and express our heartfelt condolences to the bereaved families and pray for the departed souls. We also express our deep condolences for the sad demise of other brothers and sisters of our fraternity whom we lost to covid over the past 3 months

Well wisher of the *Issue*

S.F. GoutamChand, Advocate, Bengaluru

Printed & Published by : Lahari Advocates Forum, Bengaluru
Printed at : Vee Kay Printers & Publishers, # 396, Ooliga Complex, Sampige Road, Malleshwaram, Bengaluru-560 003.
Published at : # 8/340, Prabhat Complex, K.G. Road, Bengaluru-560 009
Editor : Aravind. M. Neglur. **aravindneglur@gmail.com** **RNI No. KARBIL 2010/64911**